Euroopan parlamentti
2024-2029

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2026/2070(INI)

2.7.2026

LAUSUNTOLUONNOS

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

osaamisen kehittämisestä EU:ssa ja ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista muutoksen aikakaudella
(2026/2070(INI))

Valmistelija: Lina Gálvez

PA_NonLeg

TARKISTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta esittää asiasta vastaavalle työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle seuraavaa:

Tarkistus 1

Päätöslauselmaesitys
1 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
1. korostaa ammatillisen koulutuksen merkitystä EU:n taloudelliselle vauraudelle ja kilpailukyvylle; painottaa ammatillisen koulutuksen esiintuomisen ja arvostamisen merkitystä, jotta voidaan parantaa sen houkuttelevuutta laadukkaana työllistymisväylänä; kehottaa komissiota varmistamaan, että tulevassa ammatillisen koulutuksen strategiassa käsitellään ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmien laatua ja tarkoituksenmukaisuutta sekä tehdään ammatillisen koulutuksen ohjelmia paremmin tunnetuksi oppijoiden, työnantajien ja suuren yleisön keskuudessa;	1. korostaa ammatillisen koulutuksen merkitystä EU:n taloudelliselle vauraudelle ja kilpailukyvylle; painottaa ammatillisen koulutuksen esiintuomisen ja arvostamisen merkitystä, jotta voidaan parantaa sen houkuttelevuutta laadukkaana työllistymisväylänä; kehottaa komissiota varmistamaan, että tulevassa ammatillisen koulutuksen strategiassa käsitellään ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmien laatua ja tarkoituksenmukaisuutta sekä tehdään ammatillisen koulutuksen ohjelmia paremmin tunnetuksi oppijoiden, työnantajien ja suuren yleisön keskuudessa; ***toteaa lisäksi, että tulevassa kehyksessä on selkeästi määriteltävä, että sukupuolten tasa-arvo ja naisten voimaannuttaminen ovat ammatillisen koulutuksen perustavoitteita työllistettävyyden, kilpailukyvyn ja elinikäisen oppimisen rinnalla; korostaa, että tämä vaatisi sitä, että kaikki jäsenvaltiot sisällyttävät sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen ammatillisen koulutuksen ohjelmien suunnitteluun, toteutukseen, valvontaan ja arviointiin; toteaa, että ammatillisen koulutuksen ohjelmista olisi luotava keskeinen sukupuolistereotypioiden haastamisen väline tarjoamalla uraohjausta ja että olisi kannustettava nykyistä ponnekkaammin tyttöjä harkitsemaan teknisten alojen ammatteja ja poikia valitsemaan hoiva-alan ammatteja, jotta voidaan samalla vähentää eriytymistä työmarkkinoilla;***

Or. en

Tarkistus 2

Päätöslauselmaesitys
2 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
2. korostaa, että ammatillista koulutusta olisi pidettävä välineenä, jonka avulla voidaan sekä tukea opiskelijoiden ja työntekijöiden henkilökohtaista kehitystä että puuttua työvoimapulaan ja siten parantaa EU:n kilpailukykyä ja tukea innovointia strategisilla aloilla;	2. korostaa, että ammatillista koulutusta olisi pidettävä välineenä, jonka avulla voidaan sekä tukea opiskelijoiden ja työntekijöiden henkilökohtaista kehitystä että puuttua työvoimapulaan ja siten parantaa EU:n kilpailukykyä ja tukea innovointia strategisilla aloilla; ***muistuttaa erityisesti siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa käytännönläheisiä työllistymisreittejä ja muodostaa siksi olennaisen tärkeän välineen työelämään siirtyvien nuorten lisäksi myös aikuisille, jotka kaipaavat täydennys- tai uudelleenkoulutusta työuransa aikana, etenkin naisille, joiden osallistumisaste työmarkkinoilla on edelleen alhaisempi, joiden palkat ovat matalammat ja joiden työura keskeytyy useammin lastenhoito- tai muiden hoivavastuiden, urakehitykseen liittyvän syrjinnän tai palkkauksen epäoikeudenmukaisuuden vuoksi;***

Or. en

Tarkistus 3

Päätöslauselmaesitys
3 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
3. korostaa tarvetta varmistaa, että ammatillisen koulutuksen opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet kokevat, että heidän tutkintojaan ja ammattejaan arvostetaan samalla tavalla kuin akateemista koulutusta, jotta varmistetaan sosiaalinen	3. korostaa tarvetta varmistaa, että ammatillisen koulutuksen opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet kokevat, että heidän tutkintojaan ja ammattejaan arvostetaan samalla tavalla kuin akateemista koulutusta, jotta varmistetaan sosiaalinen

yhteenkuuluvuus ja osallisuus;	yhteenkuuluvuus ja osallisuus***; toteaa, että tämä on varmistettava etenkin haavoittuvassa asemassa olevien naisten kohdalla samoin kuin niiden kohdalla, jotka kohtaavat risteävää syrjintää – esimerkiksi siirtolaiset, pakolaiset, yksinhuoltajaäidit, seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolen ilmaisunsa vuoksi syrjityt naiset, maaseutuväestö, vammaiset naiset ja pitkäaikaistyöttömät naiset – jotta voidaan edistää yhtäläisiä mahdollisuuksia ja mahdollistaa heidän täysipainoinen osallistumisensa talouselämään sekä sosiaaliseen ja poliittiseen elämään***;

Or. en

Tarkistus 4

Päätöslauselmaesitys
4 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	4 a. kehottaa komissiota edistämään keskeisten toimenpiteiden käyttöä, jotta voidaan varmistaa ja todentaa sukupuolten tasa-arvoa koskevien vaatimusten noudattaminen, ja toteaa, että tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa uusien ammatillisen koulutuksen ohjelmien pakollinen sukupuolivaikutusten arviointi, sukupuolitietoinen budjetointi riittävän rahoituksen varmistamiseksi tasa-arvoaloitteille ja sukupuolen mukaan eriteltyjen tietojen kerääminen ja julkaiseminen koulutukseen osallistumisesta, loppuun suorittamisesta, oppisopimuksista, työllistymistuloksista, palkoista ja urakehityksestä;

Or. en

Tarkistus 5

Päätöslauselmaesitys
5 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
5. kehottaa jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä ottamaan ammatillisen koulutuksen opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet mukaan päätöksentekoon kaikilla tasoilla tasavertaisen osallistumisen varmistamiseksi ja tarjoamaan ammatillisen koulutuksen harjoittelupaikkoja;	5. kehottaa jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä ottamaan ammatillisen koulutuksen opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet mukaan päätöksentekoon kaikilla tasoilla tasavertaisen osallistumisen varmistamiseksi ja tarjoamaan ammatillisen koulutuksen harjoittelupaikkoja ***varmistaen, että tytöillä on tasavertaiset mahdollisuudet osallistua ammatillisen koulutuksen ohjelmiin kaikilla aloilla, myös perinteisesti miesvaltaisilla aloilla; panee merkille, että joillekin aloille palkataan edelleen huomattavasti vähemmän naisia oppisopimuskoulutukseen, mikä rajoittaa mahdollisuuksia saada käytännön kokemusta ja edetä uralla; korostaa tarvetta puuttua tutkimustuloksiin, jotka osoittavat johdonmukaisesti, että naisten aliedustus tietyillä toimialoilla voi saada tytöt epäröimään tällaisen ammatin valitsemista***;

Or. en

Tarkistus 6

Päätöslauselmaesitys
8 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
8. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita, jotta ne investoivat riittävästi ammatilliseen koulutukseen, eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisten suositusten ja EU:n rahoituksen korvamerkitsemisen avulla; muistuttaa, että oikeudenmukaisen siirtymän rahaston puitteissa on investoitu menestyksekkäästi paikallisiin talouksiin yhdistämällä rahoitusta, jota tarjotaan osaamiseen sekä pienille ja keskisuurille	8. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita, jotta ne investoivat riittävästi ammatilliseen koulutukseen, eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisten suositusten ja EU:n rahoituksen korvamerkitsemisen avulla; muistuttaa, että oikeudenmukaisen siirtymän rahaston puitteissa on investoitu menestyksekkäästi paikallisiin talouksiin yhdistämällä rahoitusta, jota tarjotaan osaamiseen sekä pienille ja keskisuurille

yrityksille, ja suosittelee, että jäsenvaltioiden kansallisissa ja alueellisissa kumppanuussuunnitelmissa seurataan tätä esimerkkiä ammatillisen koulutuksen tukemiseksi;	yrityksille, ja suosittelee, että jäsenvaltioiden kansallisissa ja alueellisissa kumppanuussuunnitelmissa seurataan tätä esimerkkiä ammatillisen koulutuksen tukemiseksi; ***painottaa, että on tärkeä lisätä naisten määrää ammattitaitoa edellyttävissä ammateissa, koska tämä laajentaa työvoimaa ja auttaa löytämään ratkaisuja Euroopan väestön ikääntymiseen liittyviin väestöhaasteisiin;***
	Or. en

Tarkistus 7

Päätöslauselmaesitys
9 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
9. tukee EU:n ja kansallisen tason kumppanuuksia työnantajien ja ammatillisen koulutuksen tarjoajien välillä ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmien tarkoituksenmukaisuuden ja laadun parantamiseksi; kehottaa luomaan yhteyksiä ammatillisen koulutuksen tarjoajien ja alueellisten teollisuus- ja teknologiaklustereiden välillä;	9. tukee EU:n ja kansallisen tason kumppanuuksia työnantajien ja ammatillisen koulutuksen tarjoajien välillä ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmien tarkoituksenmukaisuuden ja laadun parantamiseksi; kehottaa luomaan yhteyksiä ammatillisen koulutuksen tarjoajien ja alueellisten teollisuus- ja teknologiaklustereiden välillä ***ja keskittymään erityisesti naisyrittäjyyden tukemiseen, jotta voidaan tarjota naisille mahdollisuuksia perustaa yrityksiä varsinkin digipalvelualoilla, luovilla toimialoilla ja kestävillä aloilla***;
	Or. en

Tarkistus 8

Päätöslauselmaesitys
10 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
10. kehottaa sisällyttämään	10. kehottaa sisällyttämään

ammatillisen koulutuksen laajemmin EU:n nykyisiin toimintapolitiikkoihin ja ohjelmiin; kannustaa ottamaan ammatillisen koulutuksen elimet paremmin mukaan innovointitoimien kehittämiseen, jotta voidaan tehostaa innovatiivisten ratkaisujen levittämistä ja käyttöönottoa eri aloilla; painottaa tarvetta tukea osaamiseen tehtäviä investointeja strategisilla aloilla ehdotetun Euroopan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoiden puitteissa;	ammatillisen koulutuksen laajemmin EU:n nykyisiin toimintapolitiikkoihin ja ohjelmiin; kannustaa ottamaan ammatillisen koulutuksen elimet paremmin mukaan innovointitoimien kehittämiseen, jotta voidaan tehostaa innovatiivisten ratkaisujen levittämistä ja käyttöönottoa eri aloilla; painottaa tarvetta tukea osaamiseen tehtäviä investointeja strategisilla aloilla ehdotetun Euroopan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoiden puitteissa; ***kehottaa painokkaasti hyödyntämään ammatillisen koulutuksen ohjelmia Eurooppaa koettelevan osaamisvajeen vähentämisessä erityisesti terveydenhuollon, tieto- ja viestintätekniikan, tekniikan, vihreän teknologian ja rakennusalan kaltaisilla toimialoilla kannustamalla nykyistä useampia naisia hankkimaan ammatillisen koulutuksen ja siirtymään työskentelemään näillä aloilla, mikä laajentaa käytettävissä olevaa osaamisreserviä; korostaa, että otettava käyttöön sukupuolijärjestystä muuttava lähestymistapa, jotta voidaan aktiivisesti poistaa rakenteellisia esteitä, joita naiset ja tytöt kohtaavat ammatillisessa koulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa ja työelämässä;***
	Or. en

Tarkistus 9

Päätöslauselmaesitys
11 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
11. korostaa, että tekoäly ja automaatio ovat lisänneet uudelleenkoulutuksen tarvetta; tähdentää tähän liittyen merkitystä, joka kaikkien työntekijöiden saatavilla olevalla koulutuksella on heidän nykyiselle tai vaihtoehtoiselle uralleen;	11. korostaa, että tekoäly ja automaatio ovat lisänneet uudelleenkoulutuksen tarvetta; tähdentää tähän liittyen merkitystä, joka kaikkien työntekijöiden saatavilla olevalla koulutuksella on heidän nykyiselle tai vaihtoehtoiselle uralleen; ***painottaa, että nykyaikaisella ammatillisen koulutuksen politiikalla olisi***

kannustettava aktiivisesti tyttöjä hakeutumaan ammatillisiin opintoihin luonnontieteiden, matematiikan, teknologian ja tekniikan aloilla (STEM-alat), koska naisten näille aloille osallistumisen lisääminen auttaa vähentämään työvoimapulaa ja edistää samalla sukupuolten tasa-arvoa ja parantaa Euroopan kilpailukykyä;

Or. en

Tarkistus 10

Päätöslauselmaesitys
12 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	12 a. korostaa, että naisten johtajuutta ammatillisen koulutuksen hallinnoinnissa olisi lisättävä, jotta naisten näkökulmat olisivat paremmin edustettuina ammattikoulutuspolitiikasta vastaavissa päätöksentekoelimissä; korostaa, että tämän saavuttamiseksi komission ja jäsenvaltioiden olisi kannustettava tasapainottamaan sukupuolten edustusta ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavissa lautakunnissa, lisäämään naisopettajien rekrytointia teknisillä aloilla ja kuulemaan naisten oikeuksia ajavia järjestöjä, ammattiyhdistyksiä, työnantajia ja kansalaisyhteiskuntaa ammatillisen koulutuksen strategioita laadittaessa;

Or. en

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA

Valmistelija ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole sisällyttänyt lausuntoonsa mitään tietoja pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt, jotka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).